

Enl. sändlista

Beslut om djurskyddsområden i Östergötlands skärgård

Länsstyrelsen Östergötlands beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 12 § miljöbalken de 114 områden som utmärkts på bifogade kartor, bilaga 1, som djurskyddsområden till skydd för häckande fågel.

Länsstyrelsens tidigare beslut om djurskyddsområden i Östergötlands skärgård 2012-12-13, dnr 511-950-12 upphör att gälla när beslutet vinner laga kraft. Även beslutet 1966-04-14, gällande Simpan i Slätbaken upphör att gälla. Sedan tidigare har besluten om djurskyddsområdena från 1975-01-31, 1983-10-28, 2001-04-27, 2002-06-05 och 2003-06-24 upphört att gälla.

Syftet med djurskyddsområdena

Syftet med skyddet är att upprätthålla och stärka goda häckningsmöjligheter för rovfåglar och kustfåglar i Östergötlands skärgård samt att bidra till att en gynnsam bevarandestatus uppnås för utpekade arter enligt EU:s fågeldirektiv.

Syftet ska uppnås genom tillträdesförbud för att minska mänsklig störning vid häckplatser under fåglarnas häckningstid. Förbud mot jakt införs för att minska störning. Djurskyddsområdenas värde som häckningsplatser för sjöfågel ska upprätthållas genom åtgärder såsom röjning av vegetation och skydds jakt på predatorer.

Föreskrifter

För att tillgodose syftet med djurskyddsområdena beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap 12 § miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla.

Inom de områden som markerats på bifogade kartor, bilaga 1, är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd;

1. beträda mark under tiden 1/4 - 15/7 inom områden som markerats med gul begränsningslinje;
2. beträda mark eller i vattenområde komma närmare strand än 100 meter årligen under tiden 1/4 - 31/7 inom områden som markerats med orange begränsningslinje, respektive 1/2 - 15/8 inom områden som anges med röd begränsningslinje;
3. jaga eller föra iland okopplad hund under den tid fågelskyddet gäller under punkt 1 och 2.

Förbuden gäller inte markägare, arrendator eller av hen utsedd person i samband med yrkesutövning, husbehovsfiske, skötsel eller tillsyn av fastighet, nyttjande av sjöbod, jaktstuga eller liknande. Förbuden gäller inte heller statlig eller kommunal tjänsteman med medhjälpare i tjänsteärende, yrkesfiskare med medhjälpare under yrkesutövning, vid av länsstyrelsen tillåten skyddsjakt och inte heller för Försvarsmaktens behov eller för skötsel och underhåll av anordningar för sjöfart eller befintliga ledningar. Förbuden ska heller inte hindra person som på Naturvårdsförvaltarens uppdrag utför skyltning, tillsyn, naturvårdsåtgärder, skyddsjakt, fågelinventering eller annan vetenskaplig undersökning.

Förbudet under punkt 2 ska inte hindra att vid passage komma närmare strand än 100 meter;

- a) sydväst om Höga Bockskär och Rökhus- och Kravskärsklabbarna;
- b) vid Rotsund sydväst om Norrholmen och Törnsholm;
- c) i sundet mellan Skogsbirskär och Hamnklumpen;
- d) mellan Innerö och Svallklabbarna;
- e) mellan Lilla och Stora Horsskär;
- f) i sunden mellan Stora Olsön och Hattö, samt mellan Lilla Olsön och Hamnskärhällarna;
- g) öster om Ålgårdsklabbarna;
- h) mellan Gläpphällen och Björkskär/Skorven;
- i) i sundet mellan Sörö och Kvädöhalvön.

Dessa passager har markerats med svarta pilar på bifogade kartor.

I enlighet med 10 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., är Länsstyrelsen Östergötland naturvårdsförvaltare av fågelskyddsområdena avseende information, skyltning, tillsyn, naturvårdsåtgärder samt uppföljning av fågelförekomst och naturvärden.

Bakgrund och motivering

Länsstyrelsens beslut om djurskyddsområden har tagits mot bakgrund av EU:s fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv samt nationella miljökvalitetsmål om bevarande av den biologiska mångfalden. Eftersom sjöfågelfaunan förändras relativt snabbt över tid med avseende på arter, populationer och häckningsplatser behövs en regelbunden översyn av fågelskyddet. Denna revidering av fågelskyddsområdena innebär en anpassning till de mest aktuella inventeringarna av kustfåglar i skärgården och innebär att några områden tas bort, några kommer till och några enstaka områden får ändrad skyddstid. Beslutet innebär att fågelskyddsbestämmelserna upphör att gälla inom 15 områden om ca 179 ha och att 29 nya områden om totalt ca 241 ha tillkommer. Merparten av områdena kvarstår som tidigare (85 st om ca 2638 ha). Fågelskyddsområdenas omfattning ökar totalt sett med ca 62 hektar till ca 2879 ha i 114 områden. Totalt häckar ca 2400 par av kustfågelarter i nytillkomna områden och ca 110 par häckar i de områden som upphävs.

Skrivningar om undantag, passagemöjligheter och naturvårdsförvaltningen har uppdaterats.

Till grund för detta beslut ligger Länsstyrelsens inventeringar av kustfåglar som genomfördes under häckningssäsongen 2017 samt kompletterande inventeringar 2019-22 i fågelskyddsområden och på andra öar i skärgården. Till kustfåglar räknas här arter i grupperna doppingar, skarv, svan, gäss, änder, vadare, måsfåglar och alkor. En redovisning av inventeringarna finns att få via Länsstyrelsen i pdf-format. I bedömningen ingår också förekomst av rovfåglarna havsörn och berguv. En del uppgifter finns också i Artportalen.

Utöver dessa fågelskyddsområden finns i beslut om S:t Anna naturreservat ett tillträdesförbud 1/4 – 15/8 inom ett större område (1852 ha) längst ut i ytterskärgården omfattande bl.a. Marskär och ett 10-tal smärre skär, på land-delen av Vaggö naturreservat med tillträdesförbud 1/2 - 15/8 samt inom Stjärnö naturreservat i Kattedalsfjärden med tillträdesförbud 1/2 – 15/8.

Kort om förändringar i kustfågelfaunan

För många arter har relativt stora förändringar skett och många av dem har sannolikt med förändringar i födounderlag att göra. Även andra faktorer som t.ex. predation spelar in. Efter de dryga 40 år som Länsstyrelsen följt kustfågelbestånden kan konstateras att fåglarna är en bra indikator på förändringar i miljön. Bland arter som ökat kraftigt är småfiskätare som t.ex. fisk- och silvertärna, stor- och småskrake, storskarv samt tordmule. Till förlorarna hör gråtrut, silltrut, havstrut och ejder.

Arter som har ökat under dessa år är knölsvan, storskarv, grågås, gravand, snatterand, skedand, gräsand, kricka, knipa, storskrake, småskrake, rödbena, fiskmås, skratmås, fisktärna, silvertärna, tordmule och sillgrissla. Relativt oförändrade eller stabila är skäggdopping, vigg, strandkata, större strandpipare, drillsnäppa och kustlabb. Minskande är svärta, roskarl, havstrut, gråtrut, silltrut, skrântärna och tobisgrissla.

Några principer och kriterier

Beslutet om nya fågelskyddsområden i skärgården har tagits mot bakgrund av övergripande nationella och regionala miljömål om att den biologiska mångfalden ska bevaras och att arter ska kunna fortleva i livskraftiga populationer samt att Länsstyrelsens ambition är att besluten ska ses över ungefär vart tionde år. Skyddsvärdet grundas generellt på art- och individrikedom, förekomst av rödlistade arter, förekomst av störningskänsliga arter och nyckelarter samt områdenas potential att hysa häckande kustfåglar.

Områden som tillkommer är i allt väsentligt sådana som bedömts ha skyddsvärde eller högt skyddsvärde enligt länsstyrelsens klassning i rapporten eller vid efterföljande inventeringar. Några områden med lägre fågelförekomst har bibehållits eftersom de bedöms att ha god potential att hysa fler häckande kustfåglar. De som upphävs är i allt väsentligt sådana som bedömts har lågt eller måttligt skyddsvärde. Vad gäller havsörn som nu har en mer gynnsam status ändras en del skyddsområden från större öar till mindre öar där häckningen bedöms mer utsatt för störning. Länsstyrelsen anser att de nu utvalda områdena är störningskänsliga och att fågellivet på dessa platser är beroende av ett skydd för etablering och att fåglarna ska ha möjlighet till god reproduktion. Eftersom skärgården också är riksintresse för friluftslivet har också hänsyn tagits till tillgänglighetsaspekter i olika områden.

Rödlistade arter

De rödlistade arternas förekomst har spelat stor roll vid urvalet av områden för fågelskydd. 2020 kom ArtDatabanken/Naturvårdsverket med en ny så kallad rödlista som belyser hotbilder för de svenska arterna. En hel del förändringar har skett vad gäller fåglarna. De rödlistade kustfåglar och störningskänsliga rovfåglar som häckar i Östergötlands skärgård är:

Havsörn NT, nära hotad

Arten har ökat i skärgården och även i Östergötlands inland. Störningskänsliga häckningsplatser på mindre öar bör trots det vara fågelskyddsområden.

Berguv VU, sårbar

Arten finns fåtaligt i skärgården, men kunskapen om artens status är inte tillfredsställande. Idag finns inga tecken på ökning i skärgården. De flesta kända häckningsområdena i skärgården bör vara fågelskyddsområden.

Svärta VU, sårbar

Svärten minskade kraftigt längs Östgötakusten mellan 1981 och 1997, men efter det har antalet stabiliserat sig. På senaste rödlistan uppgraderades den från NT till VU. Vid senaste kustfågelinventeringen 2017 noterades 117 par. Totalt indikerar inventeringar längs ostkusten en beståndsminskning med 50–60 % de senaste 10–25 åren (ArtDatabanken 2019 www.artfakta.se). 2012 skattades det svenska beståndet till ca 10 000 par (Ottosson, m.fl. 2012). Östergötland hyser alltså endast omkring en eller max två procent av det svenska beståndet. På grund av dess sena häckningstid bör de flesta lokaler även fortsättningsvis vara fågelskyddsområden.

Ejder EN, akut hotad

Ejderen fortsätter att minska i rask takt och produktionen av ungar som når några veckors ålder är minimal. Klassningen i rödlistan har höjts till akut hotad. I hela skärgården noteras bara enstaka 10-tal kullar i vattnet i maj-juni, vilket är en smått osannolik nivå och bör tas på största allvar. Orsaken till den pågående och prognostiserade minskningen av antalet ejdrar är än så länge inte helt klarlagd. Det kan bero på förändringar i tillgång på blåmusslor av lämplig kvalitet/näringsinnehåll. En annan orsak kan vara brist på vitamin B1(tiamin) som bedömts som sannolikt hos ejder i Stockholms skärgård. Effekterna av detta är likartade som hos måsfåglar, med bl.a. beteenderubbning och förlamning som följd. En annan faktor kan vara att ökad mängd småfisk konkurrerar om födan för unga ejdrar.

Skedand NT, nära hotad

Flera simänder som gräsand, snatterand och skedand har ökat, om än i blygsamma antal vad gäller de sistnämnda två. Vid senaste kustfågelinventeringen 2017 noterades 31 par skedand.

Gravand NT, nära hotad

Gravanden ökade mellan 1981 och 1997 och populationen ligger sedan dess relativt stabilt på minst 20 par i de inventerade områdena. Östergötlands skärgård hyser dock bara någon promille av det svenska beståndet.

Roskarl EN, starkt hotad

Roskarlen (VU) är en typisk östersjöart i Sverige. Den är knuten till skär med mås- och tärnkolonier. Arten är nu fåtalig i Östergötland med endast 16 par och trenden är klart minskande.

Drillsnäppa NT, nära hotad

Drillsnäppan är fåtalig i det inventerade området (13 par) och häckar mer frekvent längre in i skärgården. Enligt svensk häckfågeltaxering finns en signifikant minskande trend i Sverige

Strandskata NT, nära hotad

Strandskatan är den i särklass vanligaste vadaren i Östergötlands skärgård med 191 par som registrerades vid inventeringen 2017 och den har en svagt ökande trend. Enligt svensk häckfågeltaxering finns en signifikant minskande trend i Sverige.

Skrattmå NT, nära hotad

612 par noterades vid inventeringen 2017 och populationen har en klart ökande trend. Trenden i Sverige är dock minskande

Fiskmå NT, nära hotad

1335 par noterades 2017 och trenden är stabil i Östergötlands skärgård. Trenden i Sverige är svagt minskande.

Östersjösilltrut VU, sårbar

I Östergötlands skärgård minskade arten med 90 % mellan 1981 och 1997. Sedan dess har arten minskat ytterligare och endast nio par konstaterades 2017. Det är sannolikt samtliga par i Östgötaskärgården. Denna minskande trend är generell längs hela den svenska Östersjökusten.

Havstrut VU, sårbar

227 par havstrutar noterades och den har minskat klart sedan 1997. Mellan 1981 och 1997 var det dock en mycket kraftig ökning. Trenden i Sverige är också signifikant minskande.

Gråtrut VU, sårbar

Gråtruten uppvisar en betydande minskning och den var inte längre den vanligaste arten vid kustfågelinventeringen 2017 med sina 738 par. Gråtruten ökade fram till mitten av 1990-talet, men därefter har en kraftig minskning skett mellan 1997 och 2017. Nu är det bara en tredjedel så många par som i slutet av 1990-talet. Trenden i Sverige är också signifikant minskande. Vissa tecken på den så kallade trutdöden, med sjuka och döda fåglar har setts, men det är endast i smärre antal. Gråtruten häckar, ofta i kolonier, på skär och holmar och sätter sin prägel på de så kallade fågelskären. Här häckar även ett stort antal andra arter i skydd av trutarnas mängd. Arten spelar därför en nyckelroll för häckfågelfaunan på dessa skär.

Skräntärna. NT, nära hotad

Skräntärnan är betydligt mer fåtalig än de andra i skärgården förekommande tärnarterna fisk- och silvertärna. Vid inventeringen 2017 konstaterades 83 par och trenden är svagt minskande. I Östergötlands län brukar alla par finnas i en eller ett par kolonier i Gryts skärgård. På senare år häckar den även i den norra delen, i Bråvikens mynning, där en population om ett 50-tal par har alternerat mellan skär i Östergötland och Södermanland.

Under åren 2014-17 har det svenska beståndet legat i intervallet 540 – 600 par. Det innebär att omkring 15 % av Sveriges skräntärnor häckar i Östergötland. Det är därmed den art i Östergötland vi har störst bevarandeansvar för. Under de senaste åren har reproduktionen gått relativt dåligt för arten, främst på grund av predation från mink, gråtrut och havsörn. Samtliga par häckar genom detta beslut inom fågelskyddsområden.

Kustlabb NT, nära hotad

Totalt konstaterades 21 häckande par kustlabb och det är den absoluta merparten av paren i länets skärgård. Från 1981 till 1997 skedde en markant ökning, men antalet par har sedan dess legat relativt stabilt kring 20 - 25 par. Östergötlands skärgård hyser ca fem procent av det svenska Östersjöbeståndet.

Tobisgrissla NT, Nära hotad

Tobisgrisslan är nu mycket sparsam i Östergötlands skärgård. 32 par noterades 1997 men endast 10 par 2017. Den häckar i enstaka par på steniga skär i ytterskärgården. Arten har hög boplatstrohet. Tobisgrisslan har under de senaste decennierna minskat kraftigt i antal längs kusten från Småland till Uppland. Här anses predation av mink vara en starkt bidragande orsak.

Korta beskrivningar av områden som läggs till eller tas bort

Här ges kortare motiveringar till nytillkomna områden, områden som tas bort och områden som behålls efter remiss samt ändringar av fredningstid och passagemöjligheter. I flera områden har nya uppgifter om häckande fåglar samlats in 2020 till 2022.

Nyttillkomna områden

29 områden tillkommer i förhållande till tidigare beslut om fågelskyddsområden. Dessa hyser ca 2400 par häckande kustfåglar och beskrivs närmare nedan.

Mellre Benskären, Yttre Benskären och Vätterskär, sydväst om Penningskären

Mindre skär i Bråvikens naturreservat. Här finns relativt stora kolonier av gråtrut, skrattnås, silvertärna och skräntärna samt häckande vigg, skedand, småskrake, svärta, strandkata, rödbena, havstrut, kustlabb, tordmule och tobisgrissla. Totalt ca 600 par häckande kustfåglar.

Östra Gröskärsklabben

Litet skär i Bråvikens naturreservat, som inte föreslogs i remissen, men som visat sig hysa rikligt med fåglar 2022. Här finns en stor koloni med fisk- och silvertärna, skrattnås och fiskmås samt häckande vigg, snatterand, skedand, rödbena, roskarl. Totalt ca 400 par häckande kustfåglar.

Litet skär i Arkösund, strax nordväst om Badholmarna

Stor koloni med skrattnås, fiskmås och fisktärna samt flera par skäggdopping, vigg, strandskata, samt ejder med ungar. Totalt ca 80 par häckande kustfåglar.

Svinhällen och Kugghällen, sydost om Arkösund

Små skär med kolonier av fiskmås samt silver- och fisktärnor, här häckar även rödbena, strandskata och havstrut. Totalt ca 80 par häckande kustfåglar.

Snöpö

Höglänt fågelskär med koloni häckande fisk- och silvertärna, fiskmås, gråtrut och skrattnås, flera par vigg och snatterand samt strandskata. Totalt ca 110 par häckande kustfåglar.

Laddaklabben

Litet skär vid Mon. Måsfågelkoloni med skrattnås, fiskmås, fisk- och silvertärna. Här häckar även strandskata och storskrake. Totalt ca 30 par häckande kustfåglar.

Skär norr Djuphällarna i S:t Anna naturreservat.

Mindre skär med en stor koloni silvertärna samt häckande svärta, fisktärna, fiskmås, skrattnås, strandskata och rödbena. Totalt ca 70 par häckande kustfåglar.

Gåsskärshällarna, L. Gåsskär

Fågelrik arkipelag delvis i S:t Anna naturreservat med måsar och änder, bl.a. skäggdopping, fiskmås, skrattnås, havstrut, gråtrut, silvertärna, skedand, vigg, svärta, småskrake, gravand, strandskata och rödbena. Totalt ca 70 par häckande kustfåglar.

Fjärdhällen, söder om L. Gåsskär

Mindre fågelskär med koloni med silvertärna och fiskmås samt gråtrut, havstrut och strandskata och roskarl. Totalt ca 30 par häckande kustfåglar.

Nordligaste ön av Melskären.

Mindre skär som inte var med i förslaget till beslut 2020, men som under 2021-22 hyst skyddsvärd häckfågelfauna. Häckande skröntärna i koloni med fiskmås och silvertärna. Totalt ca 30 par häckande kustfåglar.

Harholmshällarna

Koloni med silvertärna, fiskmås samt häckande havstrut, strandskata och småskrake. Totalt ca 40 par häckande kustfåglar.

Östra Brandskär

Skär med störningskänslig fågelfauna.

Sörbådarna, sydost om Ådskär

Koloni med fiskmås, gråtrut, havstrut och silvertärna. Här häckar även småskrake, roskarl och strandskata. Totalt ca 50 par häckande kustfåglar.

Gråbåden

Koloni med fiskmås, skrattmås, silvertärna och skröntärna. Här häckar även vigg, rödbena, strandskata och roskarl. Totalt ca 160 par häckande kustfåglar.

Lilla Tärnskäret

Litet skär öster om Missjö. Koloni med fiskmås och fisk- och silvertärna. Här häckar även vigg. Totalt ca 40 par häckande kustfåglar.

Segelskär

Koloni med gråtrut, fiskmås, skrattmås, silvertärna och havstrut. Här häckar även småskrake, strandskata och drillsnäppa. Totalt ca 80 par häckande kustfåglar.

Sporrholmshällarna

Koloni med havstrut, skrattmås, fisktärna, silvertärna samt häckande småskrake, vigg strandskata och rödbena. Totalt ca 100 par häckande kustfåglar.

Lilla Gjusbåden

Koloni med fiskmås, skrattmås, gråtrut, havstrut, silvertärna, fisktärna, gravand och strandskata. Totalt ca 100 par häckande kustfåglar.

Måsskären och Släta skäret, norr om Birkskär

Sex mestadels kala fågelskär med kolonier med gråtrut, fiskmås och silvertärna samt strandskata, småskrake och svärta. Totalt ca 30 par häckande kustfåglar.

Måsskären, sydost om Sandgärdet

Fyra mindre skär med kolonier med fiskmås, silvertärna, fisktärna, havstrut samt skäggdopping, vigg, skedand, småskrake, strandskata och rödbena. Totalt ca 30 par häckande kustfåglar.

Storkarlen

Skär i yttersta havsbandet med en koloni med gråtrut, silvertärna och fiskmås samt kustlabbe, småskrake och strandskata, rödbena och tordmule. Totalt ca 70 par häckande kustfåglar.

Krokholmsklubben i Husflagen, S Fångö

Litet skär med häckande skrattmås, silvertärna, skedand, vigg, strandskata och rödbena. Totalt ca 35 par häckande kustfåglar.

Själhällarna i Valdemarsvikens mynning

Litet fågelskär med klappersten och hällar. Större koloni med fiskmås, skrattmås, fisk- och silvertärna. Här häckar även vigg, rödbena och strandskata. Totalt ca 130 par häckande kustfåglar.

Inre och Yttre Klabben

Kala skär söder om Röskären med kolonier av havstrut, fiskmå, silvertärna samt häckande rödbena, strandkata och kustlabb. Totalt ca 50 par häckande kustfåglar.

Kalven

Mindre skogbevuxet skär med störningskänslig fauna.

Områden som upphävs

15 områden upphävs i förhållande till tidigare beslut om fågelskyddsområden. Dessa hyser sammanlagt ca 110 par häckande kustfåglar och beskrivs närmare nedan.

Låga Bockskär

Ö som domineras av alskog. Sparsam häckfågelfauna. Enstaka par kanadagås, knipa, gräsand, storskrake och fiskmå. Totalt ca 10 par häckande kustfåglar.

Små skär nordost Östra Tyxholm

Tre små kala skär. Enstaka par av fiskmå och silvertärna häckar. Totalt ca 10 par häckande kustfåglar.

Östensstensklabben

Litet skär med enstaka par fiskmå och silvertärna. Totalt ca 5 par häckande kustfåglar.

Slåtenskär och södra St. Äppelsätter

Större träd- och buskbevuxna öar med sparsam förekomst av häckande knölsvan, fiskmå, knipa, storskrake, silvertärna. Totalt ca 15 par häckande kustfåglar.

Små skär öster och norr om Hamnskär

Inga häckande fåglar 2020 eller 2021.

Norrbådskarten

Litet skär med enstaka par fiskmå och silvertärna. Totalt ca 5 par häckande kustfåglar.

Lilla Ådskär, norr om Ådskär

Mindre skär med enstaka par knölsvan, storskrake, gräsand och fiskmå. Totalt ca 5 par häckande kustfåglar.

Norra Tallskär och Krokskär

Enstaka par knölsvan, fiskmå, silvertärna och storskrake. Totalt ca 10 par häckande kustfåglar.

Gåsskär, i Säsjärden

Enstaka par knölsvan, fiskmå, fisk- och silvertärna, strandkata och storskrake. Totalt ca 10 par häckande kustfåglar.

Tärnskär, öster om Häradsjär

Flackt skär med några par fiskmåsar och havstrut. Totalt ca 10 par häckande kustfåglar.

L. och St. Totholmen

Sparsam fågelförekomst med häckande enstaka par av knölsvan, storskrake, fiskmåsar, fisktärna, silvertärna, gräsand och skäggdopping. Totalt ca 10 par häckande kustfåglar.

St. och Lilla Runnsjär samt Lägglabben

Låglanta öar med sparsam vegetation av al och björk. Enstaka par av måsar och tärnor samt storskrake och strandskata. Totalt ca 15 par kustfåglar

Områden som kvarstår efter remissynpunkter och ytterligare inventering

Själsjär, sydost om Tyxholmarna

Mindre skär med enstaka björkar. Vid uppföljning 2020-21 noterades totalt ca 15 par kustfåglar bl.a. svärta, småskrake, strandskata samt silvertärna och fiskmåsar. Skäret har potential att hysa fler par, vilket varit fallet tidigare. Området utökas en aning norrut.

Runnsjär, öster om Inre Brunnjär

Mindre skär med enstaka björkar. Vid uppföljning 2020-21 noterades totalt ca 20 par kustfåglar bl.a. flera par svärta, småskrake samt havstrut, silvertärna och fiskmåsar.

Litet skär norr om Östens sten

Skär med tidvis häckande kustlabb. Även enstaka havstrut, fiskmåsar och silvertärna häckar.

Stora Dänningssjär

Större skär med klibbal och buskområden i mindre arkipelag med en variation av grundområden och små skär. Ca 20 par häckande kustfåglar, bl.a. svärta, strandskata, drillsnäppa, gråtrut, skrattnåsar och fisktärna.

Röskär, sydost om Stora Talljär

Mindre fågelsjär. Vid uppföljning 2020-21 noterades totalt ca 15 par kustfåglar bl.a. svärta, småskrake, strandskata samt havstrut, silvertärna och fiskmåsar. Skäret har potential att hysa fler par, vilket varit fallet tidigare.

Melön och Hattö.

Område med störningskänslig fågelfauna samt häckande storskrake, småskrake, fiskmåsar och havstrut.

Område med ändrad tid

Simpan, i Slätbaken

Ändrad tid från 1 /4 - 10/7 till 1 /4 - 15/7 samt att fågelskyddet endast gäller landområde. Fågelsjär med häckande gråtrut, fiskmåsar, fisktärna och enstaka vigg.

Passagemöjligheter

Sju passagemöjligheter har tagits bort efter remissen, där de inte anses motiverade och där framkomligheten ändå bedöms som god. Dessa är nordväst om Höga Bockskär, öster om Långa skäret/Tunnskärsklabben, öster om Gåsskärshällarna, sydväst om Sandskären samt tre kring Brandholmen.

Natura 2000 och Fågeldirektivet

I EU:s fågeldirektiv finns arter upptagna som har sådant unionsintresse att särskilda skyddsområden behöver utses. Aktuella arter som berörs i detta beslut är bl.a. skrântärna, fisktärna, silvertärna, havsörn och berguv. Totalt sett stärks bevarandestatusen för flera arter då nya djurskyddsområden tillkommer genom detta beslut. Några fågelskyddsområden som föreslås upphävas ligger inom Natura 2000-områden som förklarats skyddsvärda med stöd av art- och habitatdirektivet respektive fågeldirektivet. Inom dessa områden ska en god bevarandestatus för särskilda habitat och fåglar upprätthållas. Länsstyrelsen anser att ett upphävande av fågelskyddsbestämmelserna inom dessa inte påverkar habitatens eller fåglarnas bevarandestatus negativt. Några av de fågelskyddsområden som föreslås upphävas ligger även inom befintliga SPA-områden, d.v.s. områden som är utpekade som särskilda skyddsområden för utpekade fågelarter. Länsstyrelsen anser vad gäller dessa objekt att tillträdesförbud inte krävs för att bevara fågellivet i SPA-områdena som helhet. Länsstyrelsen har 2022 genom ett regeringsuppdrag till Naturvårdsverket föreslagit att ytterligare ca 58 000 ha i Östergötlands skärgård ska pekas ut som Natura 2000 områden enligt fågeldirektivet.

Lämplig användning av mark- och vattenområde

Enligt 1 kap. 1 § miljöbalken ska densamma tillämpas så att bl.a. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras.

Östergötlands skärgårdsområde utgör i den berörda delen riksintresse enligt bestämmelserna i 4 kap. 2-3 §§ miljöbalken (obruten kust). Skärgården är också utpekad som riksintresse för naturvård och friluftsliv enligt 3 kap 6§ miljöbalken. Delar av de områden som berörs av förordnandet om fågelskyddsområde utgör riksintresse för yrkesfiske enligt 3 kap 5§ (Bråvikenområdet) samt för kulturmiljövård enligt 3 kap 6§ (Gryts skärgård). Länsstyrelsen konstaterar att riksintresset för naturvård stärks genom bildandet av fågelskyddsområden, samtidigt som detta medför en viss begränsning för övriga berörda riksintressen. Länsstyrelsen bedömer dock att begränsningarna inom de beslutade djurskyddsområdena inte är av sådan omfattning att påtaglig skada på berörda riksintressena ska anses föreligga. Länsstyrelsen har, i enlighet med 3 kap. miljöbalken, prövat och funnit att bildandet av fågelskyddsområdena är förenligt med en, från allmän synpunkt, lämplig användning av markområdet och att beslutet inte strider mot gällande kommunal översiktsplan.

Intresseprövning

Länsstyrelsen har i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken prövat och funnit att bildandet av fågelskyddsområdena inte går längre i inskränkning av enskilds rätt att använda mark och vatten, än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Konsekvensutredning av påverkan av beslutet på allemansrätten

Länsstyrelsen ska enligt förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning i den omfattning det behövs göra en konsekvensutredning av hur allemansrätten påverkas genom beslutet. Länsstyrelsen gör bedömningen att fågelskyddsområdena endast har begränsade negativa konsekvenser för vistelse och färd i skärgårdsområdet. Föreskrifterna ska samtidigt leda till att fågelskyddsområdenas syfte uppnås.

Miljökvalitetsmål

Bildandet av fågelskyddsområdena är en del av uppfyllandet av miljömålen "Hav i balans, samt Levande kust och skärgård" och "Ett rikt växt- och djurliv" om vilket Sveriges riksdag och regering beslutat.

Ärendets handläggning

Länsstyrelsen har inventerat fågellivet i utvalda delar av skärgården 1975, 1981, 1997, 2007, 2010, 2013, 2016, 2017 och 2019. Dessa inventeringar samt information om rovfåglar utgör huvudsakligt underlag för Länsstyrelsens bedömningar. Utifrån inventeringen har länsstyrelsen tagit fram ett förslag till revidering av fågelskyddsområdena i skärgården. Kompletterande inventeringar har också utförts 2020, -21 och -22 i en del av områdena.

Samråd och remiss med fastighetsägare

Förslaget har under 2020/21 remitterats fastighetsägare och berörda myndigheter, kommuner och intresseorganisationer. Inkomna remissvar och Länsstyrelsens bedömningar redovisas i bilaga 2.

Samråd har enligt 25a § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. ägt rum med Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Skogsstyrelsen och Sveriges Geologiska undersökning.

Kungörelse

Beslutet kungörs i Östergötlands författningssamling. Kungörelse införs även i ortstidningarna Norrköpings tidningar, Östgöta Correspondenten, Folkbladet och Länstidningen Östergötland.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning. Sakägare anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse om beslutet var införd i ortstidning. Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av Länsrådet Ann Holmlid med handläggaren för vattenmiljö Lars Gezelius som föredragande. I den slutliga handläggningen har också chefen för Enheten för vatten Niclas Bäckman, naturvårdsförvaltaren Martin Larsson, länsarkitekten Jan Persson och länsjuristen Marielle Hellman medverkat.

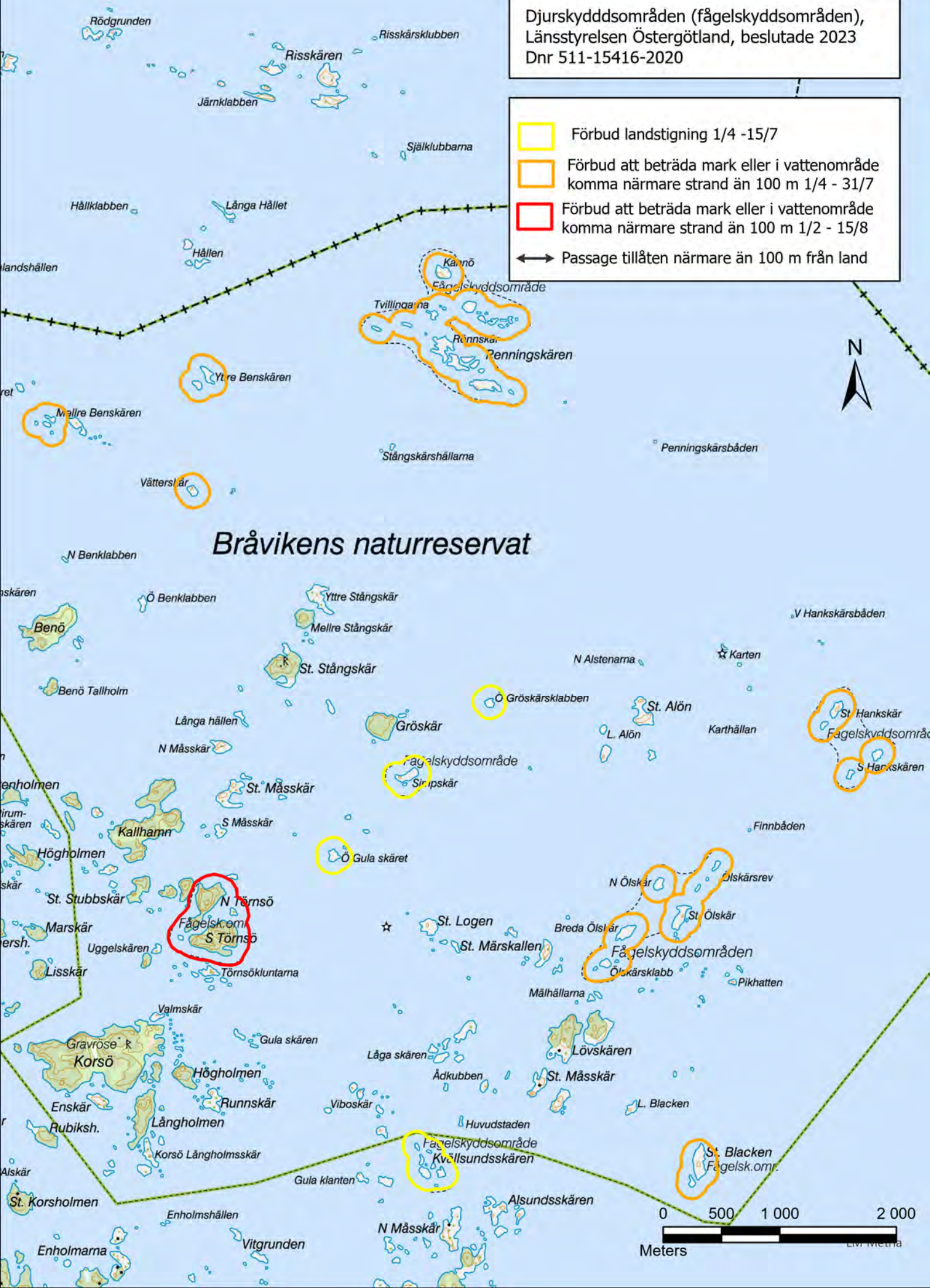
Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Bilagor

1. Kartor
2. Synpunkter på remiss och Länsstyrelsens avvägningar
3. Överklagandehänvisning, regeringen

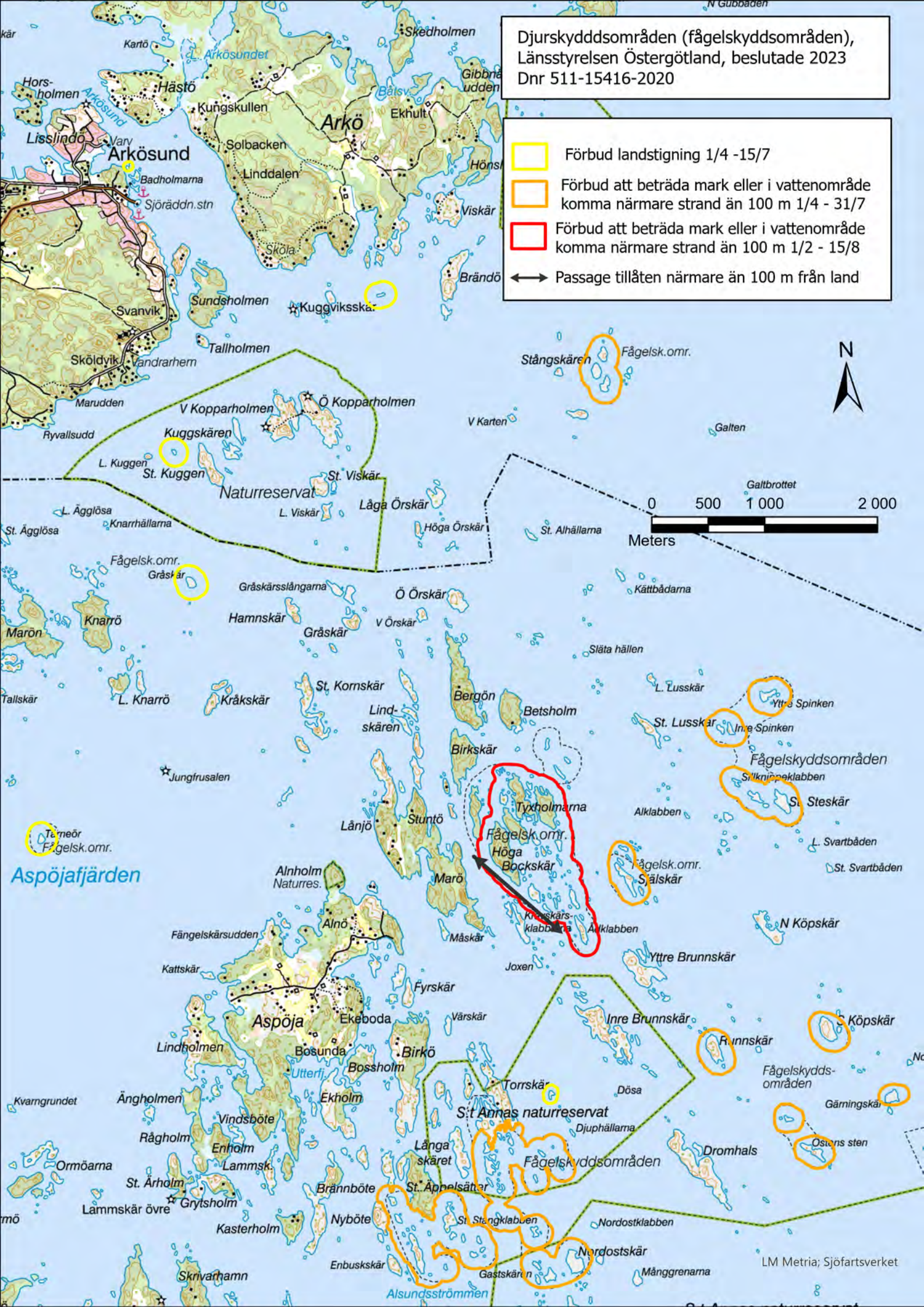
Djurskyddsområden (fågelskyddsområden),
Länsstyrelsen Östergötland, beslutade 2023
Dnr 511-15416-2020

- Förbud landstigning 1/4 - 15/7
- Förbud att beträda mark eller i vattenområde komma närmare strand än 100 m 1/4 - 31/7
- Förbud att beträda mark eller i vattenområde komma närmare strand än 100 m 1/2 - 15/8
- Passage tillåten närmare än 100 m från land

Djurskyddsområden (fågelskyddsområden),
Länsstyrelsen Östergötland, beslutade 2023
Dnr 511-15416-2020

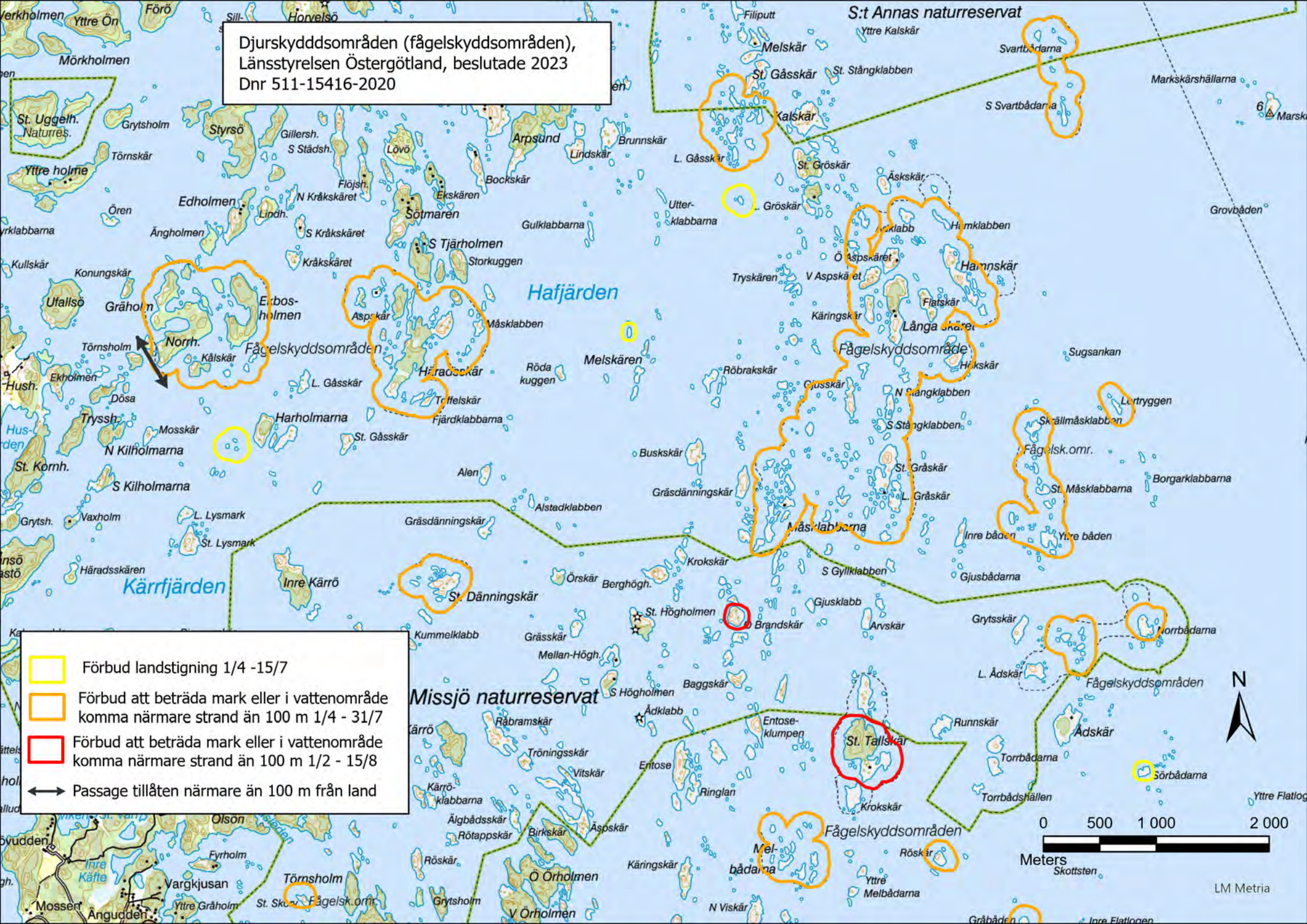
- Förbud landstigning 1/4 - 15/7
- Förbud att beträda mark eller i vattenområde komma närmare strand än 100 m 1/4 - 31/7
- Förbud att beträda mark eller i vattenområde komma närmare strand än 100 m 1/2 - 15/8
- Passage tillåten närmare än 100 m från land

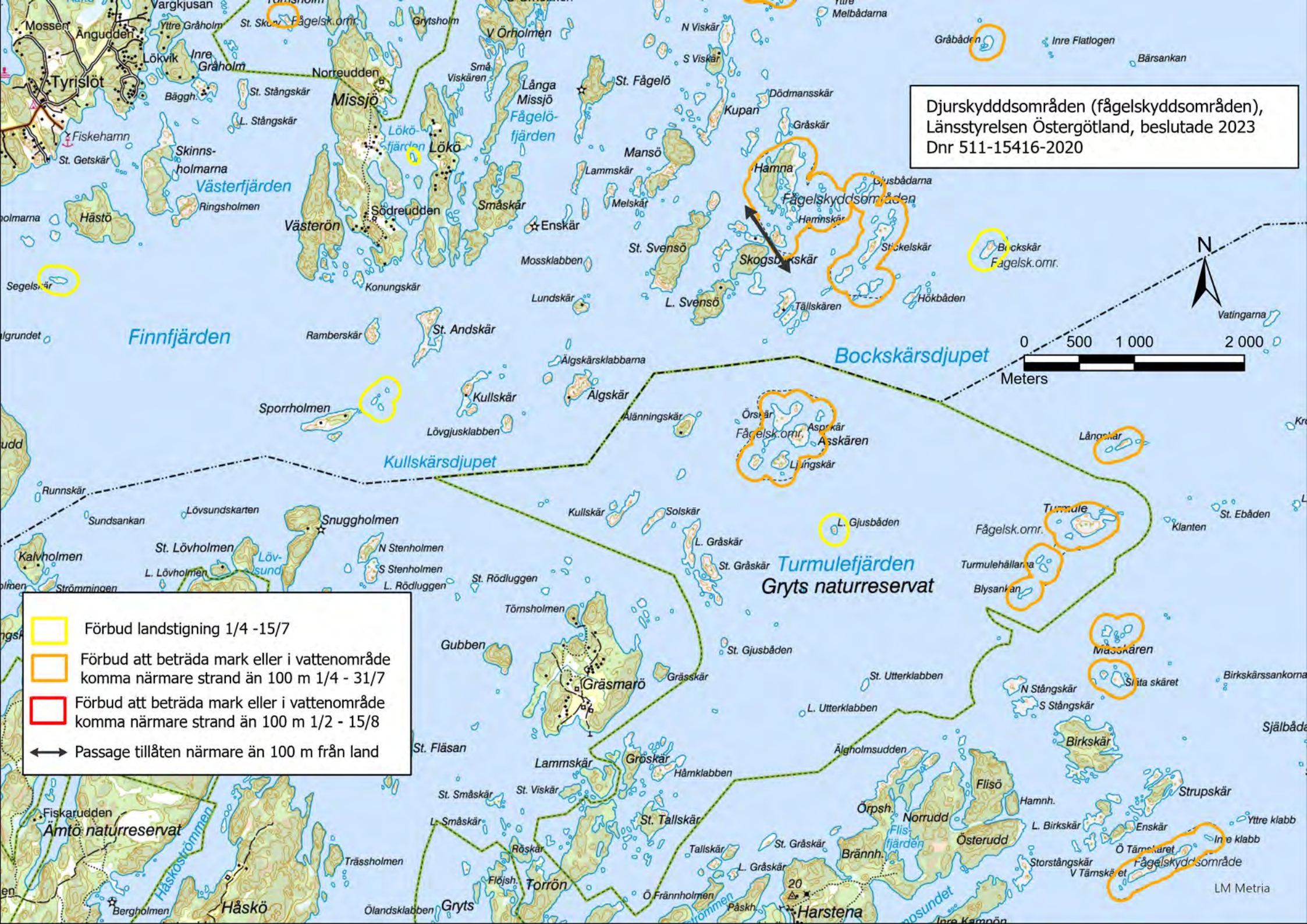
Djurskyddsområden (fågelskyddsområden),
Länsstyrelsen Östergötland, beslutade 2023
Dnr 511-15416-2020

Djurskyddsområden (fågelskyddsområden),
Länsstyrelsen Östergötland, beslutade 2023
Dnr 511-15416-2020

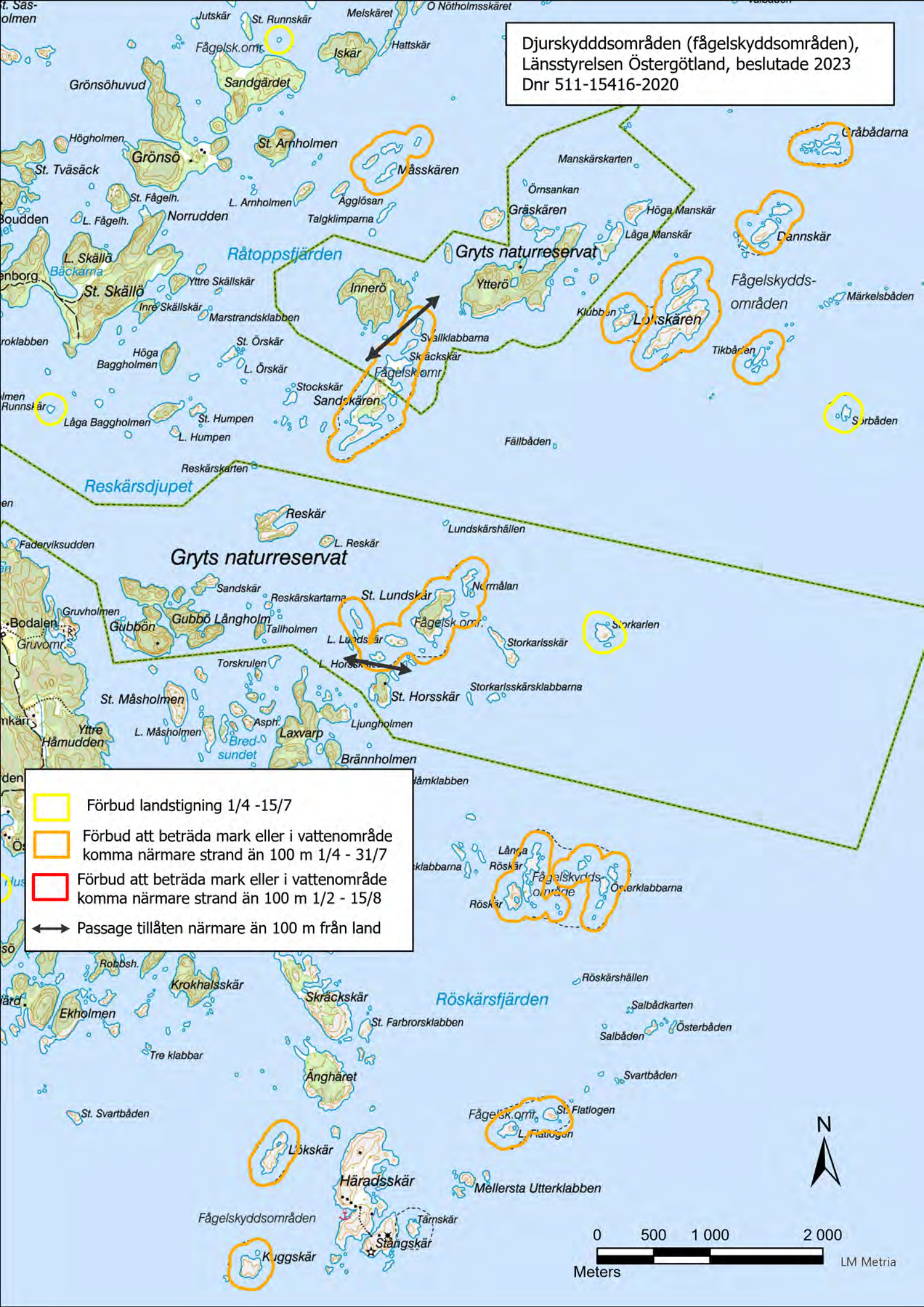
LM Metria

Djurskyddsområden (fågelskyddsområden),
Länsstyrelsen Östergötland, beslutade 2023
Dnr 511-15416-2020

- Förbud landstigning 1/4 - 15/7
- Förbud att beträda mark eller i vattenområde komma närmare strand än 100 m 1/4 - 31/7
- Förbud att beträda mark eller i vattenområde komma närmare strand än 100 m 1/2 - 15/8
- Passage tillåten närmare än 100 m från land

Djurskyddsområden (fågelskyddsområden),
Länsstyrelsen Östergötland, beslutade 2023
Dnr 511-15416-2020

Djurskyddsområden (fågelskyddsområden),
Länsstyrelsen Östergötland, beslutade 2023
Dnr 511-15416-2020

Djurskyddsområden (fågelskyddsområden),
Länsstyrelsen Östergötland, beslutade 2023
Dnr 511-15416-2020

Djurskyddsområden (fågelskyddsområden),
Länsstyrelsen Östergötland, beslutade 2023
Dnr 511-15416-2020

Fågelskyddsområde
Simpán

0 250 500 1 000
Meters

- Föbud landstigning 1/4 - 15/7
- Föbud att beträda mark eller i vattenområde komma närmare strand än 100 m 1/4 - 31/7
- Föbud att beträda mark eller i vattenområde komma närmare strand än 100 m 1/2 - 15/8
- Passage tillåten närmare än 100 m från land